

gura, celălalt înțelegea pe dos și se supăra, și amândoi pierdeau o groază de vreme întrebându-se ce gândește celălalt. Asta ar putea fi iubire sau ceva aproape la fel.

În *Prin cele Străinătăți*, cele trei vrăjitoare au trebuit să călătorescă de-a curmezișul continentului ca să înfrunte Ursitoarea (care-i făcuse Destinului o ofertă de nerefuzat).

Și iată ce s-a întâmplat când au ajuns acasă.

IATĂ URMAREA...

Iată urmarea...

Când a început totul?

Există foarte puține începuturi. Bine, sunt unele lucruri care ar putea fi numite debut.

Cortina se ridică, primul pion avansează, se trage primul foc¹, dar *ăsta* nu-i începutul. Piesa sau jocul, sau războiul nu-i decât o ferestruică prin care poți vedea o panglică de evenimente care poate că se-ntinde pe mii de ani în trecut. Ideea e că de fiecare dată poți spune: Iată Urmarea.

Multă ingeniozitate umană s-a consumat în încercarea de a afla care e Înaintele primordial.

Starea prezentă a cunoașterii științifice poate fi rezumată astfel:

La început era nimicul, care a explodat.

Alte teorii despre începutul începuturilor sunt cu diverse și care au creat universul din coastele, măruntaiile sau testiculele tatălui lor². Sunt destul de multe teorii din acestea. Sunt interesante, nu pentru ce ne învață despre cosmologie, ci pentru ceea ce ne spun despre oameni. Hei, copii, din care parte credeți c-a fost făcut orașul *vostru*?

¹ Împotriva primului pion, probabil.

² Și zeilor le place să glumească.

Dar această poveste are loc pe Lumea Disc, care călătorescă prin spațiu pe spinarea a patru elefanți ce stau pe carapacea unei țestoase enorme și nu-i făcută din bucătele din trupul nimănui.

Dar de când să începem?

Cu mii de ani în urmă? Când o uriașă cascadă de pietre încinse s-a prăvălit din cer, a scobit o gaură imensă în muntele Capul de Aramă și-a spulberat pădurea cale de zece mile de jur împrejur?

Piticii au dezgropat pietrele, fiindcă erau făcute dintr-un fel de fier, și piticii, contrar opiniei generale, iubesc fierul mai mult decât aurul. Doar că, deși fierul se găsește mai ușor decât aurul, e mai greu să scrii cântece despre el. Piticii iubesc fierul.

Și asta era ceea ce se găsea în pietrele acelea. Iubirea de fier. O iubire atât de puternică, încât atragea toate lucrurile de fier către sine. Cei trei pitici care le-au găsit n-au reușit să se elibereze decât lăsându-și acolo nădragii de zale.

Sâmburele multor lumi e făcut din fier. Dar Lumea Disc e tot atât de lipsită de sâmbure ca o clătită.

Pe Lumea Disc, dacă vrăjești un ac, o să arate spre Miez, unde câmpul magic are cea mai mare intensitate. E simplu.

Prin alte părți, pe lumi proiectate cu mai puțină imagine, acul se mișcă datorită iubirii de fier.

Pe vremea aceea, piticii și oamenii aveau mare nevoie de iubirea de fier.

Și-acum, să derulăm timpul înainte cu mii și mii de ani, până într-un punct cu vreo cincizeci de ani înaintea mereu-înaintândului prezent, până la o coastă de deal și la o Tânără femeie, care aleargă. Nu fugă de ceva, propriu-zis, și nici către ceva anume, ci fugă doar atât de repede căt e nevoie ca să-și păstreze avansul față de un flăcău, dar, bineînțeles, nu un avans atât de mare încât flăcăul să se dea bătut. Iese în fugă

din pădure și aleargă prin valea năpădită de trestii unde, pe o mică movilă, sunt pietrele.

Au cam înălțimea unui om și nu-s mult mai groase decât un bărbat burtos.

Și, pe undeva, parcă *nu merită osteneala*.

Dacă e să ai un cerc megalitic de care n-ai voie să te apropii, îți spune imaginația, atunci ar trebui să fie trilitoni mari și amenințători și altare antice, din care strigă amintirea întunecată a jertfelor de sânge. Nu niște bolovani ciuntiți.

Se va vedea că, de data asta, fata alergase cam prea repede, și de fapt flăcăul care-o urmărea râzând se va rătăci, se va plăcăsi și, până la urmă, se va întoarce singur înapoi în sat. Deocamdată, ea nu știe asta, ci stă pierdută în gânduri, aranjându-și florile împletite în păr. Fusese genul acela de după-amiază.

Știe ce-i cu pietrele. Nimănui nu i se spune vreodată ce-i cu ele. Și nimănui nu i se spune să nu se ducă acolo, fiindcă aceia care se abțin să vorbească despre ele știu și ce atracție puternică exercită interdicția. Doar că mersul la pietre e ceva ce... nu se face. Mai ales dacă suntem fete cumiști.

Dar aici de față nu avem o fată cuminte, în sensul obișnuit al cuvântului. În primul rând, nu e frumoasă. Are o anumită linie a maxilarului și o arcuire a nasului care ar putea, cu niște vânt din pupă și într-o lumină favorabilă, fi numite atrăgătoare de către un mincinos binevoitor. Mai e și o anumită lucire în ochii ei, care se vede de obicei la acei oameni care și-au dat seama că sunt mai inteligenți decât majoritatea celor lalți, dar încă n-au învățat că unul dintre cele mai inteligente lucruri pe care le pot face e să nu-i lase pe respectivii să afle vreodată despre asta. Această lucire, plus nasul, îi dau o expresie pătrunzătoare, extrem de deconcertantă. Nu e un chip cu care să stai la taciale. Dacă deschizi gura, te trezești deodată

fixat de o privire care-ți spune: „Sper să ai ceva interesant de zis“.

Și-acum, cele opt pietre de pe movilița lor sunt supuse aceleiași priviri pătrunzătoare.

Hmm!

Și-apoi ea se apropie cu prudență. Nu e prudența unui iepure pe punctul de a o lua la fugă. Mai curând seamănă cu mișcările unui vânător.

Își pune mâinile-n șolduri, deși nu prea are șolduri.

Pe cerul verii zboară o ciocârlie. Altceva decât glasul ei nu se aude. Jos în valea cea strâmtă, sau mai sus, pe dealuri, țărăie cosașii și bâzâie albinele și iarba mișună de micro-zgomote. Dar în jurul pietrelor e mereu liniște.

– Sunt aici, spune ea. Arată-mi!

În cerc își face apariția silueta unei femei brunete, într-o rochie roșie. Cercul nu-i mai larg decât o aruncătură de piatră, dar ea reușește cumva să vină de la mare depărtare.

Alții ar fi luat-o la goană. Dar fata nu fuge, și asta-i trezește imediat interesul femeii din cerc.

- Așa deci, ești adevarată.
- Bineînțeles. Cum te cheamă, fato?
- Esmerelda.
- Și ce vrei?
- Nu vreau nimic.
- Toți vor căte ceva. Altfel, de ce-ai fi venit *tu* aici?
- Voi am doar să aflu dacă ești adevarată.
- Pentru tine, fără îndoială... tu ai ochi *buni*.

Fata încuvioarează. Radia o mândrie de puteai să dai cu pietre-n ea, și-ar fi ricoșat.

– Și acum, c-ai aflat, zise femeia din cerc, ce îți dorești cu adevarat?

– Nimic.

SENIORI ȘI DOAMNE

– Serios? Săptămâna trecută te-ai dus până în munții de dincolo de Capul de Aramă ca să vorbești cu trolii. Ce voiai de la ei?

Fata înclină capul într-o parte.

– De unde știi c-am fost acolo?

– E chiar la suprafața minții tale, fato! Oricine poate să vadă. Oricine are... ochi *buni*.

– Cândva, am să pot face asta, zise fata, încrezută.

– Cine știe? Poate. Ce treabă aveai cu trolii?

– Voi am... să vorbesc cu ei. Știi că ei cred că timpul merge îndărăt? Fiindcă, zic ei, poți vedea trecutul, și...

Femeia din cerc râse.

– Dar sunt ca proști de pitici! Nu-i interesează decât piețicele. Pietrele n-au nimic atrăgător.

Fata ridică dintr-un umăr, într-un fel de gest unilateral, de parcă ar fi vrut să spună că piețicele pot fi foarte interesante.

– De ce nu poți ieși dintre pietre?

După schimbarea atmosferei, era clar că asta fusese întrebarea greșită. Femeia o ignoră cu luare-aminte.

– Pot să te ajut să descoperi mult mai mult decât niște piețicele, zise ea.

– Nu poți să ieși din cerc, aşa-i?

– Lasă-mă să-ți dau ce-ți dorești!

– Eu pot merge oriunde, dar tu ești blocată în cercul ăla, zise fata.

– Poți să mergi oriunde?

– Când am să fiu vrăjitoare, am să pot merge *oriunde*.

– Dar n-ai să fii niciodată vrăjitoare.

– Cum?

– Oamenii spun că nu ascultă. Spun că nu-ți poți stăpâni mânia. Spun că n-ai disciplină.

Fata își dădu părul pe spate.

— A, știi asta, da? Păi, ce te-așteptă să spună? Dar am de gând să ajung vrăjitoare și nu-mi pasă de ce zice lumea. Poți afla lucruri și singură. Nu-i musai să ascultă de toate bablele nebune care n-au știut să-și trăiască viața. Și eu, cucoană din cerc, am să fiu cea mai bună vrăjitoare a tuturor timpurilor!

— Cu ajutorul meu, cred că ai să reușești, zise femeia în roșu. Cred că te cauță flăcăul tău, adăugă ea, blând.

Altă ridicare dintr-un singur umăr, adică, flăcăul n-are decât s-o caute până diseară.

— Am să reușesc, nu-i aşa?

— Ai putea fi o vrăjitoare nemaipomenită. Ai putea fi orice. Orice vrei. Vino în cerc! Lăsa-mă să-ți arăt!

Fata face câțiva pași, apoi șovăie. Ceva nu-i în regulă. Zâmbetul femeii e prietenos și plăcut, dar în voce e ceva prea inconsistent, prea desperat, prea flămând.

— Dar învăț destule...

— Treci printre pietre *acum!*

Fata șovăie din nou.

— De unde știi...

— Vremea cercului aproape a trecut! Gândește-te la ce poți învăța! *Acum!*

— Dar...

— *Treci încoaace!*

Dar asta a fost demult, în trecut¹. Și, în plus, afurisita e...
... Mai bătrână.

O țară de gheăță...

Nu e iarnă, căci iarna implică o toamnă și, poate, într-o zi, o primăvară. Aici e o țară a gheții, nu doar un timp al gheții.

Și trei siluete călări, ce stau și se uită în josul pantei la cercul din opt pietre. Văzute de aici, par mult mai mari.

¹ Care-i în altă țară.

Trebuiua să-i privești ceva vreme până să observi ce era ciudat la ei – adică, mai ciudat decât hainele. Răsuflarea fierbințe a sailor lor aburea în aerul înghețat. Dar a călăreților, nu.

— Și de data asta, spuse persoana din mijloc, o femeie în roșu, nu vom mai fi învinși. Pământul ne va primi cu bucurie. Probabil urăște oamenii, de-acum.

— Dar erau vrăjitoare acolo, zise una dintre siluetele călărețe. Mi le amintesc.

— Pe vremuri, da, zise femeia. Dar acum... bietele, *bietele* de ele! Abia dacă mai au ceva putere. Și-s sugestionabile. Au mintile moi. M-am furiașat pe-afară, dragilor. M-am furiașat noptile. Știu ce vrăjitoare au acum. Lăsați-le în seama mea!

— Mi-aduc aminte de vrăjitoare, insistă al treilea călăreț. Minți precum... metalul.

— Nu mai sunt aşa. Vă spun, lăsați-le în seama mea.

Regina zâmbi cu bunăvoie spre cercul de pietre.

— Și pe urmă puteți să le luați voi, zise ea. În ce mă privește, eu vreau un soț muritor. Un muritor *deosebit*. O unire a lumilor. Ca să le arătăm tuturor că, de data asta, nu mai plecăm.

— Asta n-o să-i placă Regelui.

— Și când ne-a păsat nouă de *asta*?

— Niciodată, Doamnă!

— Momentul e prielnic, Lankin. Cercurile se deschid. Curând, ne vom putea întoarce.

Al doilea călăreț se apleca în sha.

— Și voi putea vâna din nou, întrebă el. Când? *Când?*

— Curând, zise Regina. Curând.

Era o noapte întunecată, genul de întuneric care nu se explică doar prin lipsa lunii și a stelelor, ci un întuneric care pare să curgă de altundeva – atât de dens și de palpabil încât

aproape că poți însfâca un pumn de aer, să storci noaptea din el.

Era acel soi de întuneric care face oile să sară gardurile și câinii să se-ascundă în cuștile lor.

Și totuși, vântul era cald și nu atât puternic cât zgomotos – urla printre copacii pădurii și jelea în horurile caselor.

Pe o noapte ca asta, oamenii normali își trag păturile peste cap, căci simt că există vremuri când lumea aparține altora. De dimineață va fi din nou a oamenilor; vor fi crengi doborâte și câteva țigle lipsă de pe acoperiș, dar va fi o lume umană. Deocamdată... mai bine să ne cuibărim la adăpost.

Dar era cineva treaz.

Jason Ogg, maistru fierar și potcovar, suflă de câteva ori din foale, de formă, și se așeză la loc pe nicovală. Era mereu cald în fierărie, chiar și atunci când șuiera vântul pe sub streșini.

Putea să potcovească orice, Jason Ogg al nostru. Odată îi aduseseră o furnică, în glumă. Stătuse toată noaptea cu ea, sub lupă și cu o nicovală făcută dintr-o gămălie de ac. Furnica încă mai mișuna pe undeva prin casă – câteodată o mai auzea cum troncăne pe podea.

Dar în noaptea asta... ei, în noaptea asta, cum s-ar zice, își va plăti chiria. Bineînțeles, fierăria era a lui. Era moștenire din tată-n fiu, de generații. Dar o fierărie însemna mai mult decât cărămizi și mortar și fier. N-ar fi putut să spună ce anume, dar era acolo. Era diferența dintre a fi maistru făurăr sau a fi doar cineva care-și câștigă pâinea îndoind fierul în forme complicate. Și era ceva ce avea de-a face cu fierul. Și cu a și se îngădui să fii foarte bun în meseria ta. Era un fel de chirie.

Într-o zi, tatăl lui îl luase deoparte și-i explicase ce trebuia să facă în nopți precum aceasta.

SENIORI ȘI DOAMNE

„Vor fi, îl avertizase, vor fi împrejurări – și o să știe el când anume, fără să i se spună – vor fi împrejurări când va veni cineva cu un cal de potcovit. Să te porți frumos. Să potcovești calul. Să nu-ți lași mintea să rătăcească. Și încearcă să nu te gândești la nimic altceva în afara de potcoave.“

Acum se obișnuise.

Vântul se înțeși și de undeva se auzi trosnetul unui copac care se prăbușea.

Clanța zângăni.

Apoi cineva ciocăni la ușă. O dată. De două ori.

Jason Ogg luă basmaua și și-o legă peste ochi. Asta era important, așa-i spusese taică-su. Te ajută să nu te zăpăcești.

Deschise ușa.

– Bună seara, boierule, zise el.

– FURTUNOASĂ NOAPTE.

Îl ajunse miroslul de cal ud, pe când animalul era condus în fierărie, cu copitele zdrăngănindu-i pe piatra de pe jos.

– E niște ceai cald lângă cuptor și Doreen a noastră a făcut biscuiți, sunt în cutia pe care scrie Un Cadou Din Ankh-Morpork.

– MULȚUMESC. SPER CĂ TE GĂSESC BINE.

– Da, boierule. Am făcut deja potcoveale. Nu-o să te ţin mult din drum. Știu că ești... foarte ocupat, cum s-ar zice.

Auzi zgomotul și clinchetul pașilor îndreptându-se către scaunul cel vechi de bucătărie rezervat clienților sau, mai bine-zis, stăpânilor clienților.

Jason își puse unele tele, potcoveale și caietele la-ndemâna, pe bancul de lucru, lângă nicovală. Își șterse mâinile pe șorț, luă o pilă și se puse pe treabă. Nu-i plăcea să potcovească pe orbește, dar se ocupa cu asta de la vîrstă de zece ani. Putea să facă și pe pipăite. Luă un raspel și începu.